

A „halandó” test megelevenítése

Philip Mauro

1910.

„Ha pedig Annak Szelleme, Aki életre keltette Jézust a halottak közül, bennetek lakozik, akkor az, Aki életre keltette Krisztus Jézust, megeleveníti a ti halandó testeteket is a bennetek lak(oz)ó Szellem által” (Róma 8,11 – Vida).

Erőtlenül megoszlanak a vélemények arról, mit is jelent a fönti igeversben szereplő ígéret. Valami olyan kiváltságra vonatkozik vajon, amelyet Isten gyermekei már *most*, földi testükben is élvezhetnek? Vagy pedig arra a feltámadásra utal, amelyik azután fog megtörténni, hogy letettük „halandó testünket”? Sokfelé fölmerül ez a kérdés mostanában, ami azt jelzi, hogy Isten népét ugyancsak foglalkoztatja; ez pedig arra enged következtetni, hogy Isten Szelleme (természetesen valamilyen speciális és fontos okból kifolyólag) csak napjainkban irányít különös figyelmet erre az igeversre. Ezért kétségtelenül hasznunkra válik, ha a lehető legnagyobb gondossággal és alaposággal megvizsgáljuk, úgy, hogy közben teljes mértékben ugyanennek a Szellemnek a vezetésére és megvilágosító munkájára hagyatkozunk.

1. Hogy az Ige a „halandó” szót használja az ígéretben szereplő testekre, a szerző számára már önmagában elegendő bizonyítékot szolgáltat arra, hogy itt nem a *holt* szentek *jövőbeni* feltámadásáról, hanem *halandó* testük *jelenlegi* kiváltságáról van szó. A test, melyben a szentek az Úr visszajövetelekor föl fognak támadni, nem „halandó” test, sem pedig azok nem halandók, melyek a sírban vannak – azok ugyanis *holt* testek. Nem valószínű, hogy a „halandó” szót ebben a versben bármilyen egyéb célból használták volna, mint hogy *megkülönböztessék* a hivatkozott testeket az eltávozott szentek meghalt testétől, valamint a halhatatlan vagy „szellemi” testtől (1Kor 15,44), melyet a feltámadáskor kapunk. Mivel azonban ez az érv nem mindenki számára meggyőző, menjünk tovább. Sok bizonyíték áll ugyanis rendelkezésre ezzel a témával kapcsolatban, és ha mindet összegyűjtöttük, kétség sem merülhet föl a szakasz értelmezését illetően.

2. Nagyon meggyőző bizonyítékot kapunk továbbá, ha a „megeleveníti” szót megvizsgáljuk. Igen jelentőségteljes ez is; az Ige tudniillik sehol nem használja a fizikai feltámadás leírására. Nagyon helytelen is lenne ebben az összefüggésben. Hogy a Róma 8,11 célja nem az, hogy arról biztosítson minket (hívőket), hogy *fel fogja támasztani* halandó testünket, világosan kiténik abból, hogy a „feltámaszt” kétszer is szerepel ugyanebben a versben, és amikor a *halandó* testünket érintő változásról ír, *másik* szót használ. Olyan kifejezéseket olvasunk itt, mint hogy „*feltámasztotta* Jézust a halottak közül”, és „*aki feltámasztotta* Krisztust a halottak közül, (adott feltételekkel) *megeleveníti* a ti halandó testeteket *is*”. Bizonyos tehát, hogy a halandó test *megelevenítése*, amelyre a vers utal, a Krisztus *feltámasztásától* eltérő természetű isteni művelet.

Következtetésünket egyértelműen igazolja a 2Kor 4,14, melyből kiderül, ha a szentek feltámadásáról lenne szó, az igevers így hangozna: „titeket *is feltámaszt*” stb. A 2Kor 4,14-ben azt olvassuk: „Tudván, hogy *aki feltámasztotta az Úr Jézust, Jézus által minket is feltámaszt*” (Károli).

3. Utoljára idézett versünk további idevágó bizonyítékot szolgáltat. A Róma 8,11-ben a *megelevenítést* az Isten Szelleme végzi – „megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó *Szelleme által*”. A 2Kor 4,14-ben a *feltámasztást* az Úr Jézus végzi – „*Jézus által* minket is feltámaszt”. A halottak feltámasztását Isten *az Ő Fia által* teszi. Az Úr Jézus Maga is nyomatékosította ezt, amikor ugyanazon beszélgetés során háromszor is kijelentette, „*Feltámasztom őt az utolsó napon*” (Jn 6,39-40.44; és lásd még Jn 5,28-29.). A 2Kor 4,14 ezzel összhangban írja tehát, hogy „*Jézus által* minket is feltámaszt”.

Másfelől, sehol nem írja, hogy a Szellem támasztaná föl a halottakat; azt mondja viszont, hogy „a Szellem *MEGELEVENÍT*” (Jn 6,63). Továbbá, a Róma 8,11-et közvetlenül megelőző vers kijelenti, „a Szellem *ÉLET*”. A Róma 8,11 tehát ezzel összhangban írja, hogy „megeleveníti a ti halandó testeiteket is az ő tibennetek lakozó *Szelleme által*”.

Világosan és meggyőzően bizonyítják ezek az igeversek, hogy a „halandó testek megelevenítése” mást jelent, mint a halottak föltámasztása. Annyira, hogy ha megpróbálnánk a Róma 8,11-ben felcserélni a „feltámaszt”-ot a „megelevenít”-tel, azt látnánk, hogy lehetetlen, hiszen nem beszélhetünk a szentek *halandó* testének feltámasztásáról. A feltámadás olyan esemény, melyben *halandó* testünk *egyáltalán nem* vehet részt. A feltámadásra váró testek *holt* testek, a feltámadott testek pedig *halhatatlan* testek. Ezért kizárhatjuk, hogy a szentek fizikai feltámadásának gondolata szerepelne a Róma 8,11-ben.

4. Vizsgált kérdésünk körét kibővítve megfigyelhetjük, hogy a Római levél KRISZTUS halálát és feltámadását, valamint e két hatalmas esemény – különösen is *az élő szenteket érintő – azonnali következményeit* hirdeti, és hangsúlyozza igen erőteljesen. A *szentek feltámadása*, mint olyan, nem is témája a Római levélnek. A Szellem az általunk tanulmányozott versben (Róm 8,11) Jézus Krisztus feltámadására fordít különös figyelmet, méghozzá igen jelentőségteljes módon. Először azt olvassuk, hogy Isten feltámasztotta JÉZUST – tehát a neve szerepel, mint egyedi emberé, majd azt, hogy Isten feltámasztotta „A KRISZTUST” a halottak közül, azaz a szentek teljes társaságát, ahová beletartoznak mindazok, akik „Krisztus Jézusban” vannak (8,1 v.). Ez az utolsó állítás a hatodik fejezet tanítását juttatja eszünkbe, mely a hívőnek Krisztussal az Ő feltámadásában való azonosulását mondja ki (vö. Kol 3,1). *Krisztus feltámadásának* konkrét következménye a Róma 8,11 alapján az Isten Szelleme különböző minőségekben (mint „élet Szelleme”, „fiúvá fogadás Szelleme” stb.) való *jelenléte és szolgálata*; a Róma 8,11 pedig maga is a Szellem egyedi működését írja le, amely nem más, mint azok halandó testének *megelevenítése*, akikben lakozik. Hogyan mehetnének el ennek az igeversek az egyszerű jelentése mellett, vagyis, ha a Szellem, aki az élet, a szentek halandó testében lakozik (azaz tartósan ott marad), akkor Isten meg is eleveníti azt a testet, amikor arra szükség lesz (amint ez gyakran előfordul)? Bizonyos, hogy az a test fogja megtapasztalni a Szellem megelevenítő hatását – amint azt itt állítja –, amelyekben a Szellem lakozik.

Az igevers utolsó szavai csak megerősítik ezt a jelentést: „Az Ő Szelleme által, *mely tibennetek lakozik*”. Ez a néhány szó mutat rá arra, hogy mindez a mostani korszakban történik, melyben a szentek halandó teste a Szent Szellem temploma. Ha itt a jövőbeli feltámadásról beszélne, a jelenleg bentlakozó Szent Szellemre való utalás nem csak fölösleges, de értelemzavaró is lenne.

Mellékesen azt is megemlíthetjük, hogy a „*shall*” segédige használata [az angolban] itt nem jelent jövőbeli cselekvést, ugyanis erre a feltételes módot jelölő „*if*”, azaz „ha” vonzataként van szükség. A „*shall*” továbbá olyan cselekményt jelöl, mely a múltban kezdődött és a jelenben is tart, mint pl. a Róma 6,14-ben: „Mert a bűn *többé* nem uralkodik rajtatok”. Ez nem azt jelenti, hogy a jövőben nem

fog uralkodni, hanem hogy *ebben* a korszakban nem uralkodik. „Mert NEM VAGYTOK törvény alatt, hanem kegyelem alatt.”

5. Egyesek úgy érvelnek, hogy ha a halandó test *megelevenedik*, akkor többé nem lesz „halandó”, tehát az ígéret bizonyára a jövőbeni feltámadásra vonatkozik. Kétségtől azon a feltevésen nyugszik ez az érvelés, hogy a „megelevenítés” azt jelenti, hogy valaki *örök* vagy *romolhatatlan* életben részesül. Ez azonban téves feltevés, hiszen teljesen világos, hogy az Igében, amint a hétköznapi használatban is, a „megelevenít” *bármilyen élet*, és nem szükségszerűen az *örök* élet közvetítésére, átadására vonatkozik. Akik „elevenek”, azok az *élők* (nem azok, akik örök életet kaptak), szemben a *halottakkal*. „Elevenen” a holtak hazájába szállni (Zsolt 55,16) azt jelenti, hogy élve lemenni oda (lásd Csel 10,42; 2Tim 4,1; 1Pt 4,5). A zsoltáros ismét így szól: „A te útaidban ELEVENÍTS MEG engemet” (Zsolt 119,37, Arany); „A te kegyelmed szerint ELEVENÍTS MEG engem, hogy megőrizhessem a te szádnak bizonyosságait” (uo. 88., Károli). Ezekben az igeversekben a „megelevenít” nyilvánvalóan azt jelenti, hogy „megújít, éltet”, és nem a feltámadásra utal. Az életerő bármilyen módon való átadásának, megújításának, felélesztésének vagy növelésének cselekedetét tehát helyesen nevezhetjük „megelevenítés”-nek. Így beszélhetünk a gondolkodás, az emlékezőtehetség stb. megelevenítéséről.

Ami azonban most a mi célunkat illeti, a legjobb bizonyítékot arra, hogy mit jelent a „halandó test megelevenítése”, maga a kifejezést tartalmazó apostoli levél szolgáltatja. A Róma 4 a figyelmünket Ábrahámra, a hit példaképére fordítja, aki hitt Istenben, „aki MEGELEVENÍTI a holtakat”. Szövegünk ihletett magyarázatát találjuk meg itt. Az Ábrahámnak tett ígéret, melyen Ábrahám hite nyugodott, úgy szólt, hogy sok nemzet atyjává lesz; „aszerint, amint megmondatott: Így léssen a te magod” (Róm 4,18). Fenntartás nélkül bízva Istennek ebben az Igéjében, Ábrahám „nem gondolta az ő már MEGHOLT TESTÉT” (görög: halottá vált), „sem pedig a Sárának MEGHOLT méhét” (Arany ford.). Habár halandó teste az ígéret szempontjából gyakorlatilag *halott* volt (vagy amint azt a Héb 11,12 írja, „halottszámba ment”), figyelmen kívül hagyta e természeti tényeket, és egyedül Isten Igéjére tekintett, „aki *megeleveníti a holtakat*”, és kettejük HALANDÓ TESTE valóban *meg is elevenedett*, annyira, hogy gyermekük születhetett. Sokezer év eltelt azóta, hogy Ábrahám és Sára halandó teste így *megelevenítettetett*, de a *feltámadást* még mindig várják. A „halandó test megelevenítése” tehát világos, hogy nem a feltámadást jelenti. Ez pedig nemcsak Ábrahámért íratott meg, hanem miértünk is, akiknek Isten igazságossága tulajdonítatik, amennyiben hiszünk „abban, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból”. És nemcsak ennyi, hanem nekünk is adatott az ígéret, hogy „ha annak Szelleme *lakik bennünk*, aki feltámasztotta Jézust a halálból, akkor az, aki feltámasztotta Krisztus Jézust a halálból, megeleveníti a *mi* halandó testünket is az ő *mibennünk* lakozó Szelleme által”.

A halandó testek (feltámadott élet nélküli) megelevenítésének példái között említhetjük Lázárt és másokat, akik azután éledtek újra, miután teljesen kihunyt bennük az élet; továbbá az olyan eseteket, mint Bethesda-tavi beteg meggyógyítása (Jn 5), amelyre az Úr a halottakat „megelevenítő” hatalmáról szóló tanítását alapozta; Pál esetét Lisztrában (Csel 14,19-20) stb. Ezeknél az eseteknél a természetes élet még nem távozott el, a *megelevenítés* ennek a meglévő életnek a természetfölötti módon való megújításából, illetve megnöveléséből állt.

6. Elmondtuk, hogy a „megelevenítés” bármilyen életnek a közvetítését jelenti. Az Igében úgy tűnik, sehol nem is használja ezt a szót a test feltámasztásának és halhatatlanságba való felöltöztetésének értelmében – azaz, soha nem használja a halottak közül való feltámadásra. Ellenkezőleg, a két cselekedetet, a „feltámasztást” és a „megelevenítést” gyakran ellentétpárként használja. Láttuk, hogy a Róma 8,11-ben is ez a helyzet, ahol mindkét szó előfordul. A következő példát

a Jn 5,21-ben találjuk, ahol ez áll: „Mert amint az Atya *feltámasztja* a halottakat és *megeleveníti*, úgy a Fiú is akiket akar, megelevenít.” Figyelemreméltó, hogy az Úr itt nem arról a hatalmáról beszél, mellyel feltámasztja a halottakat, hanem csak a megelevenítésre való hatalmát említi. A zsidók haragja váltotta ki azt, hogy ezekről beszéljen, mivel a beteget szombatnapon gyógyította meg. Válaszában azonban az Úr kijelentette, hogy Isten megtörte szombati nyugalmát, mert azt mondja, „Az én Atyám mind ez ideig munkálkodik, én is munkálkodom (most)”. Emiatt a zsidók még inkább meg akarták ölni, mert Istent az Atyjának nevezte, és ezáltal „egyenlővé tette magát Istennel”. Dühkitörésükre válaszul mondta az Úr, hogy Ő semmit sem tett Önmagától, az Atyától függetlenül, csakis azt, amit az Atyától látott. Világossá tette ezáltal, hogy az a cselekedet, melybe akkor fogott, a halottak *megelevenítése* volt, és hogy ebbe a munkába a fizikai megelevenítés is beletartozik, mint a beteg esetében, valamint a szellemi megelevenítés is. Úgy tűnik ebből a szakaszból, hogy a *feltámasztás* munkája még jövőbeli beteljesedésre várt, míg a *megelevenítése* azonnali volt. A 24. versben még jobban ráközelít az Ige Isten Fiának a szellemi halottak megelevenítésében végzett hatalmas munkájára. „Bizony, bizony mondom nektek, hogy aki az én beszédemet hallja és hisz annak, aki engem elbocsátott, örök élete van; és nem megy a kárhozatra (ítéletre), hanem ÁLTALMENT A HALÁLBÓL AZ ÉLETRE.” Ez bizonyossá teszi, hogy még a feltámasztás *előtt* minden hívő örök életet nyer (szellemileg *megelevenítettik*). A feltámasztás munkája azonban szintén az Isten Fiához tartozik, csak éppen a jövőben; hiszen a továbbiakban azt mondja (28, 29. vers), hogy *eljön* az óra, amelyben mindazok, akik a sírokban vannak, meghallják az Isten Fiának hangját, és előjönnek, egyesek az élet feltámasztására, mások az ítélet feltámasztására. A 6. fejezetben az Úr szintén a feltámasztás jövőbeli munkájára utal, amint azt már megfigyeltük. Az egész szakasz világosan megkülönbözteti egymástól a megelevenítést és a halottak feltámasztását.

Más igeszakaszokat is találunk, melyekben a *megelevenít* szerepel:

1Kor 15,22: „Mert amiképpen Ádámban mindnyájan meghalnak, azonképpen a Krisztusban is mindnyájan megelevenítettnek.” A halál, melyet Ádámban mindnyájan halunk, több mint a fizikai halál, bár az is beletartozik. Az az élet tehát, melyet minden hívő megkapott Krisztusban, több a testi halhatatlanságnál, bár az is beletartozik – „felöltözzük” a halhatatlanságot az eljövetelekor. Ezért tehát az, hogy Krisztusban „megelevenítettünk”, sokkal többet jelent annál, mint hogy feltámasztatunk az utolsó napon. Akik Őbenne hisznek, arra hívtak el, hogy adják át magukat Istennek *most*, mint akik „a halálból életre keltek” (Róm 6,13).

1Kor 15,36: „Amit elvetsz, nem *elevenedik meg*, míg meg nem hal.” A mag megelevenedése a földben nem jelent feltámasztást, még csak nem is szimbóluma annak. Az új növény-életben való részesülés ez, és azoknak a megelevenedését szimbolizálja, akik Krisztusban vannak. Ebben a mondatban nincs is szó az új magról, melyet Isten azután ad, hogy a megelevenedett mag kihajtott és érettségre jutott. A megelőző vers két kérdést tartalmaz, mégpedig, (1) „*Hogyan* támadnak föl a halottak?” és (2) „*Milyen TESTBEN* jönnek elő?”. Az első kérdést azzal magyarázza meg, hogy mi történik a maggal, amikor a földbe hull. A második kérdés vonatkozik a testre, a válasz erre pedig az, hogy „*nem azt a testet* veded el, amely majd kikél (...) Isten pedig *testet ad annak*, amint akarta”. Így tehát a „megelevenít” szót nem használja a feltámasztáskor történő testi változásra, hanem valami teljesen más kifejezést tesz ide.

1Kor 15,45: „Lőn az első ember, Ádám, élő lélekké; az utolsó Ádám MEGELEVENÍTŐ szellemmé.” Ez a szakasz egyáltalán nem a testre, hanem egyedül Krisztus életadó hatalmára utal.

Ef 2,5: „Minket, kik meg voltunk halva a vétkek miatt, MEGELEVENÍTETT együtt a Krisztussal.” Első pillantásra nyilvánvaló, hogy a *megelevenítés* ebben a szakaszban nem a *feltámadást* jelenti. A következő verset továbbolvasva azonban azt látjuk, mint ahogy azt már más verseknél is megfigyeltük, a *megelevenítés* és a *feltámasztás* két külön esemény: „És együtt *feltámasztott*” stb. Ebben a szakaszban szellemi megelevenítés szerepel; a testtel egyáltalán nem foglalkozik; sem a hívő feltámadásával, hanem egyedül Krisztus feltámadásával.

1Tim 6,13: „Meghagyom neked Isten előtt, aki MEGELEVENÍT mindeneket”. Ebben a szakaszban a „megelevenítés” „mindenek”-kel, azaz dolgokkal kapcsolatos, ami azt mutatja, hogy ez a szó bármilyen élet-adást jelent.

1Pt 3,18: „Mert Krisztus is szenvedett egyszer a bűnökért, mint igaz a nem igazakért, hogy minket Istenhez vezéreljen; megölettetvén ugyan test szerint (görög: *testben*), de MEGELEVENÍTETTÉN Szellem szerint (görög: *Szellemben*), amelyben elmenvén, a tömlöcben lévő szellemeknek is prédikált” stb.

A versben szereplő kifejezés jobb fordítása: „a Szellemben”, vagy még helyesebben: „Szellemben”, mivel nincs határozott névelő az eredetiben. A vers szembeállítja egymással a *hústestet*, amelyben Krisztus halálra adatott, a *szellemmel*, melyben megelevenített, és amelyben elment, és a börtönben lévő *szellemeknek* „is” prédikált, azoknak, akik a Noé napjaiban engedetlenek voltak. Krisztusnak az Ő szellemében való *megelevenítése* nyilvánvalóan nem a fizikai feltámadására vonatkozik. Épp ellenkezőleg, a börtönben lévő szellemeknek szóló beszéde a feltámadása *előtt* történt. *Szellemben* („amelyben elmenvén”) végezte el ezt a küldetést, nem *testben*. (Bár nem tartozik szorosan a tárgyunkhoz, említsük meg, hogy ez a szakasz nem támasztja alá az úgynevezett „nagyobb reménység” tanítását, ugyanis a „predikált”-nak fordított szó nem az *evangélium hirdetését*, hanem pusztán valaminek a bejelentését, hirdetését jelenti.)

7. KÖVETKEZTETÉS

Mindezen szakaszok vizsgálatából a következők derülnek ki: *Elsősorban*, hogy a „megelevenít” szót tág értelemben használja az Ige az életerő bármiféle megújítására vagy annak átadására; *másodsorban*, hogy *soha* nem használja a test feltámadására. A fizikai feltámadásról éppenséggel mindig úgy beszél, mint a test *lecseréléséről*, és soha nem úgy, mint „megelevenítéséről”.

Az egész téma végkövetkeztetése tehát, hogy a Róma 8,11-ben szereplő „megeleveníti halandó testeteket is” kifejezés annak biztosítékát fejezi ki, hogy az élet Szellemét magukban hordozó szentek bátran számíthatnak halandó testük életerejének természetfölötti megerősítésére, megújítására, felerősítésére vagy megnövelésére; annak ideje pedig, amikor ezt a megígért megelevenítést megtapasztalhatjuk, akkor van, amikor a Szellem *él abban a testben*.

Ez a következtetés nagyon örvendetes kell, hogy legyen napjaink szentjei számára, akik egyre jobban ki vannak téve fizikai veszélyeknek és betegségeknek. A szakasz azon magyarázata, mely szerint az ígéret csak a hívő jövőbeni feltámadására vonatkozik, megfosztja ezt a részt attól az értékétől, melyet tartalmazni hivatott; hiszen a feltámadás ígérete és az új test ajándéka sok igevers alapján bizonyos. Továbbá nincs is semmilyen „ha” azzal kapcsolatban, hogy minden szent fel fog-e támadni. Minden holt szent fel fog támadni, az élők pedig egy szempillantás alatt elválnak az utolsó trombita hangjára; „mert trombita fog szólani, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, és mi elváltozunk”. A *halandó* test megelevenítésére tett ígéret azonban feltételes, annak Szelleme *bent*

lakozásától függ, aki feltámasztotta Jézust a halottak közül; és nem állíthatjuk határozottan, hogy az Ő Szelleme minden hívőben benne *lakozik* (azaz, folyamatosan benne marad).

Világosan látható, nagy különbség van aközött, hogy valaki *hisz abban*, „aki feltámasztotta a mi Urunkat a Jézust a halálból” (Róm 4,24), és aközött, hogy valakiben *ott lakozik* „annak Szelleme, aki feltámasztotta Jézust a halálból” (Róm 8,11). Az előbbitől függ a megigazulásunk, az örök élet mostani ajándéka, valamint a „szellemi”, halhatatlan test jövőbeni ajándéka. Az utóbbtól függ a mostani, „halandó” testünk megelevenítése, amikor arra szükség mutatkozik.

A halandó test megelevenítésének ígéretére nagyon nagy szükségünk van, hogy ellen tudjunk állni a halál erejét birtokló szörnyeteg egyre erősödő hatalmának, és hogy Istennek odaszentelt, Őt szolgáló életet éljünk ezekben az utolsó napokban. Nagy a veszélye, hogy sok szent csak akkor fog ráésmélni a „halandó testük” számára elérhető áldásokra, amikor már mindörökre maguk mögött hagyták azt a testet.

Még valami. Ne elégedjünk meg annyival, hogy megértettük az Igének ezt a *tanítását*, hanem, miután bizonyosságot nyertünk, törekedjünk *megtapasztalni* annak Szellemének bennünk lakozó jelenlétét, aki feltámasztotta a mi Urunkat, Jézust a halálból. Ezért „teljesedjete be Szellemmel”. Hogyan, milyen irányban keressük ezt a megtapasztalást? Mi szükséges ahhoz, hogy a Szellem bizonyosan bennünk lakozzon? Ezek elsőrendű fontosságú kérdések. Bizonyos, hogy az ebben a levélben a halandó testünk és annak tagjai használatára vonatkozó figyelmeztetések és az ezeknek való engedelmség irányában kell keresnünk a megtapasztalást. Felelősséggel tartozunk azért, hogy minek adjuk át a testünket és a tagjainkat. Isten gyermeke, ha akarja, átadhatja magát Istennek, és átadhatja testi tagjait az igazságosság eszközeiként Isten számára (Róm 6,13); vagy pedig átadhatja tagjait régi természetére szolgálata, amely nincs alávetve Isten törvényének, nem is képes rá. A halandó testnek ez a két lehetséges választása oly távol áll egymástól, hogy óriási különbségnek kell lennie a következmények között. Ennek témájába most nem megyünk bele, elegendő most annyit mondanunk, hogy bátran számíthatunk arra, hogy Isten Szelleme birtokba veszi azok testét, akik teljesen eltávolodtak a bűn szolgálatától, és átadták magukat Istennek, és lakhelyévé tették magukat; másfelől pedig ugyanilyen biztosak lehetünk abban, hogy nem fog olyanok testében lakozni, akik a bűnt szolgálják. „Kérlek azért titeket, testvéreim, Isten irgalmára, hogy szánjátok oda testeteket élő, szent és Istennek kedves áldozatul. Ez a ti okos istentiszteletetek. És ne szabjátok magatokat e világhoz, hanem változzatok el az elmétek megújulása által, hogy megíthessétek, mi Isten jó, kedves és tökéletes akarata” (Róm 12,1-2, RVK).